

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 78.

Vydána dne 19. srpna 1922.

Obsah: (220.—224.) 220. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb. z. a n. o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový. — 221. Nařízení, jímž zvyšuje se míra úrokování pro kapitalisování nároků ze smluv služebních a zaopatřovacích a pro úrokování náhrady za převzatý majetek činící pohledávku bývalého vlastníka majetku toho vůči státu (§§ 50 a 59 náhradového zákona) na čtyři ze sta. — 222. Nařízení, kterým mění se nápis nařízení vlády republiky Československé ze dne 21. ledna 1921, č. 53 Sb. z. a n., jímž stanoví se podle § 41 náhradového zákona závazné stupnice cen pro vyměření náhrady za zabraný majetek pozemkový, státem převzatý. — 223. Zákon, kterým se upravují přísahy osob bez vyznání náboženského, konané před soudy. — 224. Zákon o úpravě požitků pro mužstvo čs. vojska, jemuž není vojenská služba povoláním.

220.

Zákon ze dne 13. července 1922,

kterým se mění a doplňuje zákon ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb. z. a n. o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Článek I.

Zákon ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb. z. a n. o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový mění a doplňuje se takto:

Do §u 1. vsunuje se jako odstavec druhý toto ustanovení:

Osoby hospodařící na zabraném majetku jsou povinny úředním osobám provádějícím přípravné práce poskytnouti za přiměřenou náhradu potřebné místnosti a povozy.

Za § 2. vsunuje se toto ustanovení:

§ 2a.

Nejsou-li přejímané nemovitosti zapsány v knihách veřejných vedených na území republiky Československé, podá pozemkový úřad oznámení u okresního soudu, v jehož obvodu jsou přejímané nemovitosti. Jsou-li přejímané nemovitosti v obvodu několika okresních soudů, podá pozemkový úřad oznámení toliko u jednoho z nich a připojí pro ostatní soudy potřebné stejnopisy.

Za § 3. vsunuje se toto ustanovení:

§ 3a.

Soud, u něhož bylo podáno oznámení podle § 2a, vyhlásí zamýšlené převzetí na soudní desce a doručí oznámení vlastníku stejným způsobem jako v případě § 3, odst. 1.

Jsou-li přejímané nemovitosti v obvodu několika soudů okresních, dodá soud, jemuž oznámení bylo učiněno, po jednom stejnopise také těmto soudům podle návrhu pozemkového úřadu, aby vyhlásily na svých soudních deskách zamýšlené převzetí a vyrozuměly strany o výkonu vyhlášky.

Proti usnesení nařizujícímu vyhlášení a vyživujícímu vlastníka k vyjádření není opravného prostředku.

§ 4., odst. 1. zní nyní takto:

Zdržuje-li se vlastník nebo jeho zákonný zástupce v cizině, aniž oznámili pozemkovému úřadu nebo soudu plnomocníka majícího stále bydliště v tuzemsku, nebo není-li pozemkovému úřadu pobyt jejich znám, buďž jim zřízen soudem k návrhu pozemkového úřadu nebo z moci úřední na jich vrub opatrovník (opatrovník nepřítomného).

§ 5. zní nyní takto:

Pozemkový úřad, rozhoduje o žádosti vlastníkovi podle předpisů §u 11 záborového zákona, přihlíží v mezích tohoto předpisu nejen k návrhům vlastníkovým, nýbrž i k účelu, pro

něž rozhodl se nemovitosti převzít, k případné další místní potřebě a k tomu, aby hospodaření na ostatním zabraném majetku vlastníkovi nebylo nad potřebu ztíženo.

Pozemkový úřad může bez dalšího zamítnouti žádost opožděně podanou. Rovněž může bez dalšího zamítnouti žádost, stala-li se o převzetí písemná dohoda s vlastníkem.

Uplatní-li ve lhůtě nárok podle první věty § 11 záborového zákona jen někteří ze spoluvlastníků, manželů nerozvedených, rodičů a dětí prvního stupně — §§ 2 a 4 záborového zákona —, má se za to, že ostatní souhlasí s návrhy včas podanými. Nevyjádří-li se tyto osoby souhlasně, rozhoduje pozemkový úřad podle volného uvážení jako o alternativním návrhu.

Do výměry, již vlastníku jest přidělití do svobodného vlastnictví, počítají se i nemovitosti vlastníku dříve ze záboru propuštěné výslovně na vrub jeho nároku podle první věty § 11 záborového zákona nebo jichž zcizení bylo mu dovoleno výslovně na vrub nároku toho.

§ 7. zní nyní takto:

Vyhoví-li pozemkový úřad vlastníkově žádosti ve příčině všech nebo některých nemovitostí, jež hodlal převzít, vyrozumí kromě vlastníka také soud, v jehož knihách tyto nemovitosti jsou zapsány (§ 3), nebo v jehož obvodu nemovitosti ty jsou (§ 3a), s návrhem, aby v případě §§ 2 a 3 poznámku zamýšleného převzetí nemovitostí vlastníku ponechaných, a pokud nemovitosti ty přiděleny byly vlastníku do svobodného vlastnictví (§ 11 záborového zákona), poznámku záboru vymazal, v případě pak §§ 2a a 3a novou vyhláškou zamýšlené převzetí již vyhlášené zrušil nebo omezil.

§ 9. budiž doplněn druhým odstavcem:

Totéž platí obdobně o vyhláše zamýšleného převzetí dle §u 3a.

V §u 10. buďtež vložena za slova „oznámení dle §u 2“ slova „nebo § 2a“.

§ 11. zní nyní takto:

Přejímá-li pozemkový úřad jen jednotlivé nemovitosti knihovního tělesa nebo části jejich, vyzve na jeho návrh knihovní soud knihovní věřitele a věcně oprávněné usnesením, jež doručí se dle předpisů o doručování žalob, aby se do 14 dnů vyjádřili, požadují-li, aby jejich nároky byly uspokojeny z přejímací ceny. Totéž může pozemkový úřad na-

vrhnouti, jde-li o věřitele, pro něž na knihovním tělese vážnou simultánní práva zástavní nebo zástavní práva pro pohledávky podmíněné.

Vyjádření oznámí soud pozemkovému úřadu a není-li sám soudem, který jest povolán rozvrhnouti přejímací cenu, sdělí také tomuto soudu výsledek vyzvání.

K pohledávkám věřitelů a věcně oprávněných, kteří ve lhůtě nežádali uspokojení z přejímací ceny nebo se nevyjádřili, nepřihlíží se při rozvrhu přejímací ceny za tyto nemovitosti; bylo-li žádáno uspokojení jen částečně z přejímací ceny, přihlíží se při rozvrhu jen k požadované části.

§ 12., odst. 1. zní nyní takto:

Pokud tento zákon neustanovuje jinak, buďž před skutečným převzetím zabraného majetku dána pozemkovým úřadem osobám na něm hospodářícím výpověď alespoň šesti-měsíční, počítaje ode dne doručení nebo vyhlášení výpovědi.

§ 13. zní nyní takto:

Z moci úřední může pozemkový úřad zkrátiti dobu výpovědní (§ 12), jestliže na nemovitostech, jež mají býti převzaty, bylo úředně zjištěno, že se špatně hospodaří (zákon ze dne 12. února 1920, č. 118 Sb. z. a n.).

§ 14., č. 3. zní nyní takto:

3. jde-li o vlastníky, pachtýře neb jiné osoby hospodářící neb užívající majetku zabraného a jsou-li právní jednání zakládající držbu jejich práv k zabranému majetku proti státu bez právních následků (bezúčinná) nebo neplatná dle §§ 7 a 18 záborového zákona;

§ 17., odst. 2. zní nyní takto:

O stížnosti proti výpovědi platí předpis § 20.

V § 18, odst. 2. nahražují se slova „do vlastních rukou“ slovy „dle předpisů o doručování žalob“, a odstavec třetí budiž vypuštěn.

Za § 18. budiž vloženo toto ustanovení:

§ 18 a.

Pokud nejde o nájemce a pachtýře hospodářských jednotek jako statků, dvorů a pod., postačí výpověď všeobecně daná bez udání jmen pachtýřů a nájemců a vyhlášená na desce soudní okresního soudu, v jehož obvodu přejímané nemovitosti leží. Opis vyhlášky zašle soud obecním úřadům obcí, v jichž ob-

vodu jsou přejímané nemovitosti. Výpovědní lhůta běží ode dne vyhlášky na desce soudní. Den vyhlášky oznámí soud pozemkovému úřadu.

Proti usnesení nařizujícímu výpověď všeobecnou vyhláškou na desce soudní není opravného prostředku.

§ 20. zní nyní takto:

Proti výpovědi přísluší osobě hospodařící do 14 dnů ode dne doručení (§ 18) nebo vyhlášení (§ 18a) výpovědi stížnost k nadřízenému soudu jen z důvodu, že nebylo šetřeno ustanovení části I. e. tohoto zákona. Soud rozhodne v řízení nesporném. Stížnost nezastavuje běh lhůty výpovědní.

Stížnost (odst. 1.) podává se u soudu, jenž doručil nebo vyhlásil výpověď.

Když výpověď nabyla právní moci a uplynula doba výpovědní, v případech pak § 14, č. 2 a 3, jakmile bylo vloženo právo vlastnické pro stát nebo nabyvatele (§§ 26 a 28), provede okresní soud místně příslušný k návrhu pozemkového úřadu vyklizení a odevzdání výpověděných nemovitostí a předání jich do držby pozemkovému úřadu nebo osobě tímto úřadem označené podle předpisů exekučního řádu. Návrh tento lze učiniti kdykoliv, a to i tehdy, byla-li pozemkovým úřadem osobě hospodařící prodloužena lhůta k vyklizení.

§ 21., odst. 1. zní nyní takto:

Jakmile bude podáno oznámení u soudu podle § 2 nebo § 2a, oprávněn jest pozemkový úřad vypovědět také osoby, jež mají právo k nemovitosti přejímané z důvodu poměru nájemního nebo služebnosti bytu, bez rozdílu, zda jmenovaná práva zapsána jsou v knize veřejné čili nic.

§ 23. zní nyní takto:

Pokud nebylo vloženo právo vlastnické pro stát nebo pro osobu, které byla nemovitost přidělena nebo směnou zeizena, může býti dána výpověď, jen když návrh na poznámku záboru nebo oznámení dle §u 2 neb 2a byly u soudu již podány nebo aspoň se podávají současně s výpovědí.

§ 24., odst. 2. zní nyní takto:

Vyhláška musí obsahovati:

1. Označení, že jde o výpověď danou státem podle části I., lit. c) tohoto zákona,
2. označení nemovitostí výpovědí postižených podle vlastníka a obce, ve které leží,
3. označení konce doby výpovědní.

V § 25. budiž vypuštěn druhý odstavec.

§ 26., odst. 1. zní nyní takto:

Kde bylo podle tohoto zákona poznamenáno nebo vyhlášeno zamýšlené převzetí zabraného majetku státem, nebo sjednána byla mezi pozemkovým úřadem a vlastníkem dohoda o převzetí, provedou na návrh pozemkového úřadu soudy vklad práva vlastnického pro stát republiky Československé s odvoláním na § 1 záborového zákona a na toto zákonné ustanovení. V případě §u 2a zřídí soud k návrhu pozemkového úřadu pro převzaté nemovitosti prozatímní zvláštní vložku a provede v ní zápisy shora jmenované. Bližší předpisy vydané budou nařízením.

§ 29. věta první zní nyní takto:

Užitky a povinnosti veřejnoprávní i soukromoprávní spojené s držbou převzatých nemovitostí přecházejí na stát dnem, který následuje poslednímu dni lhůty výpovědi dané vlastníku jako osobě hospodařící, nebylo-li dohodou jinak ustanoveno.

§ 31. zní nyní takto:

Po uplynutí 30 dnů od výkonu poznámky nebo vyhlášení zamýšleného převzetí nelze se domáhati uznání práva vlastnického nebo jiných práv věcných k nemovitostem převzatým ani vůči státu ani vůči osobám, jimž se dostalo nemovitostí těch přidělem. Nerozhoduje při tom, zda proveden byl ihned po uplynutí této lhůty vklad práva vlastnického čili nic.

V případech, ve kterých došlo k dohodě mezi pozemkovým úřadem a vlastníkem o převzetí (§ 26), počíná lhůta 30denní dnem vkladu práva vlastnického pro stát nebo nabyvatele.

Do § 38. vkládá se jako druhý odstavec toto ustanovení:

K ceně majetku připadlého státu na dávku z majetku a z přírůstku na majetku se nepřihlíží při posuzování potřeby zvláštního finančního zákona dle předchozího ustanovení.

§ 40. zní nyní takto:

Přejímací cenu majetku připadlého státu na dávku z majetku a dávku z přírůstku na majetku tvoří úhrn přejímací ceny určené pozemkovým úřadem podle předpisů tohoto zákona a přírážky k této ceně dle předpisů

§ 5 zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 323 Sb. z. a n. Přejímací cenu jiného státního majetku stanoví vláda. Peníz přejímacích cen plyne do státní pokladny. Pokud jde o přejímací cenu dle věty první, platí ustanovení § 1 zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 309 Sb. z. a n.

O placení této přejímací ceny dle odst. 1 platí předpisy částky IV. tohoto zákona.

Přejímací cenu převzatého zabraného majetku, jež si stát pro sebe trvale podrží, vyúčtuje pozemkový úřad spolu se všemi výlohami k získání jeho vynaloženými jako cenu nabývací, avšak tak, že polovina srážek z přejímací ceny (§§ 42 a 42a) jde při vyúčtování přejímací ceny jako ceny nabývací (§ 38) k dobru státu a neplyne do fondu dle § 42b.

§ 41. zní nyní takto:

§ 41.

Náhradou (přejímací cenou) za převzatý nemovitý majetek jest cena jeho vyplývající z průměru cen docilovaných v letech 1913 až 1915 za nemovitosti toho druhu při prodeji hospodářských celků v rozloze přes 100 ha z volné ruky.

Vláda se zmocňuje, aby nařízením vydala předpisy závazné pro určování a vypočítávání přejímací ceny dle zásady odst. 1.

Pokud nebudou tyto předpisy vydány, stanoví pozemkový úřad přejímací cenu podle odhadu převzatých nemovitostí svými přísežnými znalci na místě samém dle zásady odst. 1., hledíc k ustanovením §§ 42 až 43.

Znalce jmenuje pozemkový úřad, a nebyli-li znalci již dříve vzati soudem do přísahy jako znalci soudní, vezme je do přísahy na požádání pozemkového úřadu okresní soud jejich bydliště.

Se zřetelem na zákon ze dne 10. dubna 1919, č. 187 Sb. z. a n. počítá se ve všech případech jedna koruna měny rakousko-uherské za jednu korunu československou.

§ 42. zní nyní takto:

§ 42.

Při souborech zabraného majetku (§ 2 záborového zákona) přes 1000 ha celkové výměry budiž přejímací cena (§ 41) snížena, a to z výměry přesahující 1000 ha srážkou $\frac{1}{10}\%$ za každých 100 ha z celkové výměry souboru, nejvýše však 30%.

Ke zlomkům jednoho sta hektarů se nepřihlíží. Pro použití těchto předpisů rozhod-

nou jest výměra souboru v den, kdy majetek zabrán byl státem podle zákona záborového. Při souborech, jejichž výměra po záboru se zvětšila (na př. sloučením souborů zabraného majetku nebo sloučením zabraného majetku s majetkem nezabraným), jest rozhodnou větší výměra v době, kdy dojde k soudu oznámení pozemkového úřadu o zamýšleném převzetí (§§ 2 až 3a).

Za § 42. vkládají se jako další §§ 42a a 42b tato ustanovení:

§ 42a.

Počínajíc rokem 1923 zvyšuje se srážka (§ 42) každým rokem o jednu dvacetinu ($\frac{1}{20}$).

Pro použití tohoto předpisu rozhodným jest rok, ve kterém dojde k soudu oznámení pozemkového úřadu o zamýšleném převzetí. Rok ten započítává se do zvýšení srážky.

Zvyšování srážky zastavuje nabídka vlastníka velkého majetku pozemkového učiněná písemně pozemkovému úřadu, aby úřad ten převzal jeho majetek pozemkový podle předpisů tohoto zákona, a to ohledně toho majetku, jež ku převzetí nabídne.

Úhrnná srážka nesmí činiti více než 40% přejímací ceny.

§ 42b.

Peníz srážek (§§ 42 a 42a) plyne do fondu pro podporu vnitřní kolonisace zřízeného dle §u 18 zákona ze dne 11. března 1920, č. 166 Sb. z. a n.

§ 43. zní nyní takto:

Ocenění převzatých nemovitostí podle předpisů tohoto zákona provede pozemkový úřad přihlédaje k osobitým vlastnostem převzatých nemovitostí a stavu, v jakém byly převzaty.

Zejména budiž vzat zřetel při oceňování jednak na investice provedené po 1. srpnu 1914, jednak na meliorace, nejpozději v řízení oceňovacím vlastníkem pozemkovému úřadu hlášené a osvědčené, jestliže užitek jejich v době převzetí ještě trvá nebo pravděpodobně se dostaví, a jestliže investice ty neb meliorace jediné sledovaly, aby docíleno bylo větší výnosnosti nebo udržen byl dobrý stav majetku při intensivním způsobu hospodaření. Investice takové a meliorace budtež

oceněny dle nákladů stavebních neb pořizovacích s odpočtením příslušného úmoru dle počtu let a druhu zařízení.

Řádné udržovací náklady nepovažují se za investice podle odst. 2.

Skutečnost, že při převzetí jednotlivých pozemků bez budov vznikne vlastníku škoda nevyužitkováním nákladů na stavby zejména hospodářských budov, budiž při oceňování považována za okolnost, jež cenu majetku měrou podstatnou zvyšuje.

Za § 43. budiž vloženo toto ustanovení:

§ 43a.

Tvrdí-li osoba, jež v době převzetí hospodařila na převzatých nemovitostech z důvodu poměru pachtovního nebo užívala převzatých nemovitostí z důvodu smlouvy nájemní, že investice oceňované zvláště podle předpisu § 43, odst. 2. byly pořízeny na její náklad a že má vůči vlastníku nárok na náhradu investic podle předpisů občanského práva, budiž o tom učiněn záznam v protokolu sepsovaném o oceňování převzatých nemovitostí a budiž vyžádáno vyjádření vlastníkovo o tvrzení pachtýře (nájemce) buď současně k protokolu nebo ve krátké lhůtě.

Vyjádří-li se vlastník, že ty které investice, o něž bude zvýšena podle §u 43 přejímací cena, provedl pachtýř (nájemce) svým nákladem, aniž byl k tomu povinen podle pachtovní (nájemní) smlouvy, neb jsa k nim sice povinen, avšak se zřetelem na celou smluvní dobu pachtovní (nájemní), a projeví-li vlastník ve svém vyjádření výslovně souhlas, aby určitá a jak velká nebo poměrná část náhrady za investice dle § 43 přiznána byla jako pohledávka pachtýřova (nájemcova) vůči vlastníku, určí pozemkový úřad ve svém rozhodnutí o přejímací ceně zvláště peníz pohledávky pachtýřovy (nájemcovy) z přejímací ceny, určené dle §§ 41, 42, 42a, v mezích zvýšení její dle §u 43, odst. 2, a učiní soudu rozvrhujícímu přejímací cenu návrh, aby pohledávku pachtýřovu (nájemcovu) zařadil v rozvrhu přejímací ceny za pohledávky knihovních věřitelů, věcně oprávněných a za nároky podle §u 50.

Tvrdí-li osoba, jež v době převzetí hospodařila na převzatých nemovitostech z důvodu poměru pachtovního, že ty které převzaté pozemky řádně a účelně vyhnojila také stroje-

nými hnojivy, aniž by pro předčasné zrušení poměru pachtovního převzetím zabraných nemovitostí mohla náklady takového vyhnojení využití, jest povinna nejdéle při sepsování protokolu tvrzení své osvědčiti, zejména také prokázati účty a jinými věrohodnými doklady množství a cenu strojených hnojiv na pozemky vynaložených.

Tvrzení pachtýřovo budiž zaznamenáno v protokolu sepsovaném o oceňování převzatých nemovitostí a odborně vyšetřeno. Pozemkový úřad podle výsledků šetření přizná náhradu za hnojiva pachtýřovi, jež jest splatna hotově do tří měsíců ode dne, kdy rozhodnutí pozemkového úřadu nabylo moci práva. O stížnosti do rozhodnutí pozemkového úřadu o náhradě pachtýři za vynaložené a nevyužité náklady vyhnojení pozemků strojenými hnojivy platí obdobně předpisy §u 46.

Zvýšil-li pachtýř cenu přejímaného majetku podstatně řádným hnojením hnojivem animálním, a rozhodl-li pozemkový úřad, aby z důvodu toho přejímací cena byla zvýšena, přiznána budiž pozemkovým úřadem pachtýři náhrada ze zvýšené přejímací ceny. O přiznané náhradě učiní pozemkový úřad soudu rozvrhujícímu přejímací cenu návrh dle odst. 2. O stížnosti do rozhodnutí pozemkového úřadu platí obdobně předpisy § 46.

§ 44., odst. 2. zní nyní takto:

Jestliže náhrada (§§ 41 až 43) byla sjednána dohodou mezi pozemkovým úřadem a vlastníkem, jest dohoda závazna pro stát teprve okamžikem, kdy podepíše smlouvu o dohodě předseda pozemkového úřadu. Pozemkový úřad určí část náhrady, která má připadnouti fondu dle §u 42b.

§ 45. doplňuje se takto:

Předpis tento však neplatí, jestliže jde o nemovitosti knihovními pohledávkami nezatížené, nebo jestliže knihovní věřitelé budou uspokojeni z přejímací ceny podle předpisů tohoto zákona a tato okolnost bude jim pozemkovým úřadem sdělena.

§ 46. zní nyní takto:

Do rozhodnutí pozemkového úřadu o přejímací ceně lze si stěžovati vlastníku a oprávněným z knihovních práv do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

Stížnost budiž podána k zemskému soudu v Praze pro obvod vrchního zemského soudu

v Praze, k zemskému soudu v Brně pro obvod vrchního zemského soudu v Brně, k sedriálnímu soudu v Bratislavě pro Slovensko a k sedriálnímu soudu v Užhorodě pro Podkarpatskou Rus. Příslušnost řídí se dle toho, kde jest větší část převzatého majetku. Pozemkový úřad označí ve svém rozhodnutí soud, který jest příslušný k podání stížnosti. Stížnost podati jest ve dvou stejnopisech. Může se opírat, pokud ocenění stalo se podle zvláštních předpisů vydaných pro určování a vypočítávání přejímací ceny (§ 41, odst. 2), jedině o to, že nebylo šetřeno těchto předpisů, nebo že nebylo přihlíženo k předpisům §§ 42 až 45.

Soud dodá stížnost pozemkovému úřadu, aby se do 14 dnů vyjádřil.

Pozdě podanou stížnost odmítne soud z moci úřední, jinak rozhodne o stížnosti v nesporném řízení v senátě.

I proti potvrzujícímu rozhodnutí II. stolice jest přípustna stížnost k nejvyššímu soudu.

§ 47., odst. 2. a 3. zní nyní takto:

Rozvrh provede soud označený v odst. 1. podle stavu v den skutečného převzetí (§ 29).

O nařízeném roku vyrozumí soud kromě pozemkového úřadu a vlastníka úřady povolané vymáhati veřejné dávky a daně a všechny osoby, pro něž podle knihovního stavu v den poznámky převzetí zapsána jsou práva na nemovitostech a vyhlásí jej na soudní desce s vyzváním, aby ohlásily své nároky na jistíně a příslušenství také osoby, které je činí zesmluv služebních (§ 49), zaopatřovacích (§ 50) a pachtovních nebo nájemních (§§ 43, a 43a a 50a).

Za § 47. vsunuje se toto ustanovení:

§ 47a.

V případě § 2a bude přejímací cena zapsána do náhradové knihy (§ 59) pro rozvrhovou podstatu převzatých nemovitostí.

Rozvrh podle §u 47 proveden bude teprve tehdy, až pozemková kniha bude buď nově zřízena nebo původní pozemková kniha na území republiky Československé přenesena.

§ 48. zní nyní takto:

Náhradu za knihovně zajištěné služebnosti, pokud nebudou převzaty, za výměnek a jiná věcná břemena, určí soud, přibírá jednoho nebo dva znalce, a to dle průměrné hodnoty oprávnění nebo plnění v letech 1913 až 1915.

Do §u 50. vkládá se jako 2. odstavec toto ustanovení:

Vláda jest zmocněna nařízením zvýšiti míru úrokovou pro kapitalisování nároků dle odst. 1. až na čtyři ze sta.

Za § 50. budiž vloženo toto ustanovení:

§ 50a.

Pachtýři (nájemci) nepřísluší nárok na náhradu škody a ušlého zisku ani vůči poslednímu vlastníku zabraných a státem převzatých nemovitostí ani vůči státu z důvodu, že výpovědi pozemkového úřadu podle předpisů tohoto zákona rozvázán byl předčasně poměr pachtovní (nájemní).

Pozemkový úřad, přiděluje půdu (zbytkové statky a větší zemědělské podniky) dle předpisů §§ 1, 3, 15, 16 a 25 zákona přidělového, jest povinen bráti slušný zřetel k pachtýřům zemědělských podniků, kteří přestali býti pachtýři na velkém majetku pozemkovém před uplynutím doby pachtovní z důvodu v odst. 1. uvedeného.

Pozemkovému úřadu náleží také péče o to, aby pachtýřům v odst. 1. jmenovaným zprostředkován byl pacht na velkém majetku pozemkovém, jež nebyl dosud státem převzat. Vykonáváje tuto péči, může pozemkový úřad uložit vlastníkům velkého majetku pozemkového, aby v první řadě zadávali půdu (zemědělské podniky) do pachtu osobám, jež jim označí pozemkový úřad (odst. 4).

Vláda se zmocňuje, aby provedla nařízením předpisy odst. 2. a 3.

K nárokům osob ze smluv pachtovních nebo nájemních přihlíží soud provádějící rozvrh, jde-li o prokázané přeplatky na pachtovním nebo vedlejších dávkách, nebo o nároky z důvodu investic přihlášené k protokolu o oceňování převzatých nemovitostí po rozumu předpisů § 43a. Nároky, jichž vlastník neuznal, buďtež odkázány k projednání pořadem práva soukromého. Pořadí nároků uznaných nesmí býti na újmu předpisu § 50.

§ 53., odst. 2. zní nyní takto:

Toto právo musí vykonati pozemkový úřad nejpozději dva měsíce před skutečným převzetím majetku.

V § 56. buďtež vypuštěna na konci druhé věty slova:

.....,s konečnou platností.“

§ 59. zní nyní takto:

Náhrada za převzatý majetek, jakmile jest pravoplatně určena, tvoří, pokud není vyčerpána při rozvrhu soudním pohledávkami ze zákonného zástavního práva, knihovních věřitelů a oprávněnců a pohledávkami ze zaopatřovacího poměru, pohledávku bývalého vlastníka vůči státu. Stát jest povinen ji zúrokovati třemi ze sta ročně a buď zaplatiti hotově nebo zapsati do náhradové knihy podle předpisů tohoto zákona a umořovati aspoň půl procentem ročně. Úroky platí se pololetně pozadu.

Vláda se zmocňuje, aby nařízením zvýšila míru úrokovou až na čtyři ze sta. Změna v míře úrokové musí se týkati také úrokování pohledávek vlastníků vůči státu již před změnou míry úrokové vzniklých.

§ 61. zní nyní takto:

Peníz z náhrady na vlastníka vypadající může pozemkový úřad vyplatiti vlastníku hotově anebo dáti jej zapsati jako pohledávku do náhradové knihy. Pohledávka ta jest vůči státu nevypověditelná, stát může ji však čtvrtletně vypovědět a zaplatiti buď hotově nebo umořitelnými dílčími dluhopisy ve stejné jmenovité hodnotě a se stejnou mírou úrokovou.

Předpisy §§ 62. a 63. se zrušují.

§ 64. zní nyní takto:

Náhradové knihy vedou a účetní a pokladní službu při placení náhradových pohledávek vykonávají náhradové banky (ústavy), jež — nejsou-li ústavy oprávněnými vydávati zástavní listy nebo ústavy (úřady) státními — musí býti veřejnoprávními ústavy uvěrnými po rozumu §u 15 záborového zákona.

V případech, ve kterých náhradové banky vykonávají jménem státu též účetní a pokladní službu a správu pohledávek z úvěrů poskytnutých uchazečům o úvěr dle §u 4, odst. 3 zákona ze dne 11. března 1920, č. 166 Sb. z. a n. (zákonu úvěrového), jsou výpisy z účtů náhradových bank stvrzené pozemkovým úřadem exekučním titulem pro řízení před soudy exekučními a náhradové banky mohou dobývati pohledávek státu exekucí dle §u 12 cit. zákona, aniž by dříve žádaly za vydání platebního rozkazu nebo domáhaly se žalobou rozsudku dle §u 11 cit. zákona.

§ 65. zní nyní takto:

Správní výlohy náhradových bank uhradí se správním příspěvkem, který platí osoby,

jimž při přidělu půdy poskytne stát drážebnostní úvěr uvěřením části přidělové ceny. Vedle toho může pozemkový úřad jako odměnu a náhradu správních výloh poskytnouti náhradovým bankám nejvýše jedno procento z pohledávek vlastníků (§ 61) vůči státu, zapsaných v náhradových knihách. Výše správního příspěvku podléhá schválení pozemkového úřadu.

§ 69. zní nyní takto:

Pohledávky bývalých knihovních věřitelů a oprávněnců, vyjímajíc pohledávky jmenované v §u 70, mohou po dobu pěti let od zápisu do náhradové knihy býti vypovězeny čtvrtletně pouze státem, po uplynutí pěti let půlletně také věřitelem neb oprávněncem, jemuž náhradová banka vyplatí vypovězenou pohledávku dle své volby buď hotově neb dílčími dluhopisy v kursu v den výplaty.

§ 71. zní nyní takto:

Zevrubnější předpisy k §§ 61, 64, 69 a 70 budou vydány nařízením vládním, jež může obor působnosti státního ústavu (úřadu) rozšířiti o službu náhradové banky.

V § 72. za odst. 3. vložena buďtež tato ustanovení:

Ku dni zápisu poznámky o převzetí do knihy veřejné provede pozemkový úřad soupis všech ostatních trvalých zaměstnanců, jichž se ustanovení odstavce 1. tohoto paragrafu netýká, a jichž služba a námezdní poměr anebo práce souvisí bezprostředně se zemědělskou neb lesní výrobou nebo průmyslovými podniky zákonem ze dne 16. dubna 1919, č. 215 Sb. z. a n., zabranými, pokud dotyčné podniky jsou předmětem převzetí, a jestliže zaměstnanci splňují tyto podmínky:

1. Jsou státními příslušníky republiky československé a mají řádné bydliště v tuzemsku,

2. jsou v den vyhlášení přidělového zřízení starší 18 roků,

3. jsou před zápisem poznámky o převzetí nejméně 2 roky na zabrané půdě trvale zaměstnáni.

Soupis obsahují u všech těchto osob úhrnou dobu služební neb pracovní na velkém majetku pozemkovém v území československé republiky ztrávenou, stáří, jakož i údaje

o služebních požitcích, zaopatřovacích nárocích, čákách jejich a počtu příslušníků rodiny zaměstnance, pokud výživou svou na výdělku a příjmu zaměstnance závisejí.

Soupis týkejž se též všeho dělnictva, které nejméně 150 dní v posledním roce na zabrané půdě pracovalo.

§ 73. zní nyní takto:

Ku zabezpečení starobních a invalidních požitků osob sepsaných dle § 72 zřizuje se fond pro zaopatření zaměstnanců velko-statků.

Fond ten jest právnickou osobou. Není výdělečným podnikem a neprovozuje zaměstnání, jež by směřovalo k zisku.

Sídlem fondu jest Praha. Vláda může přenést správu fondu na Všeobecný pensijní ústav v Praze nebo na státní úřad se sídlem v Praze.

Správu fondu řídí pěti až sedmičlenné kuratorium. Členy kuratoria jmenuje pozemkový úřad v dohodě s ministerstvem sociální péče. Členství kuratoria jest čestné.

Kuratorium rozhoduje o nárocích oproti fondu. Z rozhodnutí kuratoria přípustna jest do 14 dnů ode dne doručení stížnost k rozhodčí komisi, zřízené dle § 75, odst. 5. Rozhodnutí rozhodčí komise jest konečné.

Fond jest osvobozen ode všech daní a daňových přírážek. Veškerá právní jednání, která se týkají provádění úkolů fondu přímo státem nebo fondem, jakož i listiny o těchto právních jednáních, dále veškerá podání na kuratorium fondu a stížnosti do rozhodnutí kuratoria osvobozeny jsou ode všech kolků a poplatků.

K likvidaci fondu dojde, jakmile budou splněny úkoly jemu přikázané. Zbytek jmění fondu jest majetkem státním, a vláda určí, ke kterým účelům pozemkové reformy má ho býti použito.

Stát přispěje k fondu jednou pro vždy částkou 5 mil. Kč, zařazenou do rozpočtu státního na rok 1921.

Vlastníci zabraného, avšak dosud nepřevzatého velkého majetku pozemkového povinni jsou přispívat k fondu ročním příspěvkem předem splatným 3 Kč z každého hektaru půdy. Nařízením vlády může býti tento příspěvek zvýšen nebo snížen až o 2 Kč ročně z hektaru. Část majetku do 250 ha osvobozena jest od tohoto příspěvku. Vlastníci zabraného majetku jsou oprávněni pře-

sunouti příspěvek ten na své pachtýře po dobu trvání pachtovního poměru. Příspěvek splatný je předem každého roku vždy dnem 1. ledna. Zadrželé příspěvky vymáhá Všeobecný pensijní ústav nebo státní úřad, k němuž správa fondu byla přenesena, politickou nebo soudní exekucí. Vlastníci zabraného majetku jsou povinni úrokovati zadrželé příspěvky pěti ze sta ročně. Vláda se zmocňuje, zvýšiti úroky z prodlení až na deset ze sta ročně.

Pozemkový úřad může se souhlasem ministerstva financí prikazovati fondu části případných přebytků fondu náhradového (§§ 79 a 80). Není-li přebytků nebo dostatečných přebytků, uhrazuje pozemkový úřad případné schodky z fondu kolonisačního (§ 75, odst. 4.).

Nárok na starobní neb invalidní požitky z fondu přísluší osobám, které podléhají soupisu dle § 72, odst. 1., mají trvalé bydliště na území Československé republiky a jsou státními příslušníky Československé republiky, jestliže u nich toliko z důvodu provádění pozemkové reformy (převzetím toho kterého souboru nebo části souboru zabraného majetku podle předpisů tohoto zákona) přestala nebo nezačala výplata zaopatřovacích požitků, aniž podle §§ 50, 63 a 74 mohla býti opatřena dostatečná úhrada zaopatřovacích požitků z přejímací ceny za převzatý majetek nebo z ceny za živý a mrtvý fundus instructus.

Dokud nebude upraveno zákonem a nevstoupí v činnost starobní a invalidní pojištění dělnictva, budou také ostatním trvalým zaměstnancům na velkém majetku pozemkovém, jejich rodinám a pozůstalým, než kteří jsou uvedeni v předechozím odstavci, vypláceny z fondu starobní neb invalidní renty.

Osobám v předechozích odstavcích uvedeným přísluší nárok na požitky podle předpisů zákona o pensijním pojištění se zřetelem na celkovou jich služební dobu ztrávenou na velkém majetku pozemkovém a dle třídy služného odpovídající započitatelným posledním požitkům, nikdy však nárok na vyšší požitky, než stanoveny jsou zákonem ze dne 18. března 1921, č. 130 Sb. z. a n. Pokud tento nárok není zabezpečen u některého nositele pensijního pojištění podle zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., budtež požitky vypláceny nebo doplňovány z fondu (odst. 1.).

Výplata požitků (odst. 13.) osobám jmenovaným v odstavci 11. a 12. počíná po dosažení 65 let věku u osob, které dosud zaopatřovacích požitků (darů z milosti) nepožívají;

u osob, jež dosáhly věku 60 roků a podaly průkaz invalidity, prvním dnem měsíce následujícího po průkazu invalidity. Předpisy tyto neplatí však u osob, jež v době převzetí zabraného majetku požívaly již zaopatřovacích požitků podle zákona o pensijním pojištění nebo podle zákona z 18. března 1921, č. 130 Sb. z. a n.

Osobě, která požívala v době převzetí zabraného majetku zaopatřovacích požitků v úpravě provedené zákonem ze dne 18. března 1921, č. 130 Sb. z. a n., od vlastníka zabraného majetku, přísluší — jsou-li tu náležitosti odst. 11. — oproti fondu nárok na zaopatřovací požitky nebo doplnění těchto do výše požitků stanovených v odst. 13. Stejný nárok může uplatnit až do dne vyhlásky dle § 47 odst. 3. u fondu osoba, která v době převzetí zabraného majetku požívala zaopatřovacích požitků neupravených podle cit. zákona, není-li již výdělečně činná na velkém majetku pozemkovém, přísluší-li jí podle cit. zákona nárok na úpravu zaopatřovacích požitků a postoupí-li svůj nárok ze zákona ze dne 18. března 1921, č. 130 Sb. z. a n., fondu.

Kuratorium fondu může se souhlasem ministerstva sociální péče usnésti se na tom, aby pro ten který správní rok vypláceny byly přídavky k zaopatřovacím požitkům z fondu (odst. 13.).

Se souhlasem ministerstva sociální péče může se usnésti kuratorium fondu na tom, aby poskytnuty byly výpomoci z fondu ročně až do celkové výše 500.000 Kč osobám, požívajícím požitky z fondu.

Vláda se zmocňuje, aby vydala nařízením podrobné předpisy k předchozím ustanovením.

§ 74., odst. 1. zní nyní takto:

Pense a dary z milosti dle stavu ze dne 6. května 1921 jsou povinni vlastníci (uživatelé) zabraného majetku pozemkového, poskytující pense nebo dary z milosti, na svůj náklad zajistiti ve prospěch osob požívajících pensí nebo darů z milosti.

§ 75. zní nyní takto:

Pozbudou-li trvalí zaměstnanci na velkém majetku pozemkovém dosavadního zaměstnání na majetku tom tím, že zabrané nemovitosti převezme stát k účelům pozemkové reformy, bude o ně postaráno jedním z těchto způsobů:

1. přidělem nemovitostí,
2. zprostředkováním, přikázáním nebo jiným opatřením přiměřeného zaměstnání,
3. odškodněním na penězích,
4. zaopatřením starobním a invalidním (§ 73).

Osoby, hospodařící na zabraném majetku, jsou povinny přijímati do svých služeb na uprázdněná nebo nově zřízená místa zaměstnance z osob, jež jim označí pozemkový úřad nebo ústav zprostředkující služby a práce zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém.

Pozemkový úřad, rozhoduje o přidělu neb propuštění nemovitostí dle § 11 záborového zákona, může uložit vlastníkům zabraného majetku, aby převzali zaměstnance v počtu a druhu úměrném vlastnostem a rozloze přidělovaného nebo propuštěného majetku.

Povinnosti a platy, vznikající státu zaopatřováním zaměstnanců podle odst. 1. č. 1 až 3, uhrazuje pozemkový úřad z fondu kolonisačního, do něhož plynou srážky dle § 42 b) a přírážky dle § 77.

Z opatření (rozhodnutí) pozemkového úřadu dle odst. 1. přípustná jest do 14 dnů stížnost k 9členné rozhodčí komisi. Předsedu komise jmenuje ministr spravedlnosti ze řad soudců, ostatní členy předseda pozemkového úřadu po dohodě s ministrem sociální péče. Rozhodčí komise mohou býti zřízeny také pro jednotlivá území státní.

Blížší předpisy o těchto věcech vydány budou nařízením.

§ 77., odst. 1. zní nyní takto:

Ceny přidělové za nemovitosti přidělené osobám jmenovaným v §u 1 zákona ze dne 30. ledna 1920, č. 81 Sb. z. a n., stanoví pozemkový úřad a to tak, aby cenami těmi uhrazena byla jednak cena přejímací a srážky dle §§ 42 a 42a, jakož i interkalární úroky a výlohy spojené s výkupem a přidělem, čítajíc k nim také nutné a užitečné náklady na nemovitosti vynaložené, jednak přírážka patnácti ze sta ve prospěch fondu pro podporu vnitřní kolonizace (§ 75, odst. 4.) vypočtená z úhrnu všech výloh a nákladů prve jmenovaných.

§ 77., odst. 3. zní nyní takto:

Pozemkový úřad odstupňuje ceny přidělové se zřetelem k velikosti, jakosti, druhu a po-

loze přidělených nemovitostí, jakož i k účelu přidělu.

§ 79. zní nyní takto:

K provedení úkolů vytčených zákonem záborovým a zákony k jeho provedení vydanými, povoluje se zálohou peněz 150 milionů Kč, jenž bude zařazen do státního rozpočtu ve splátkách ročních po 50 milionech Kč a to nejpozději do konce roku 1924.

Peněz ten vrátí pozemkový úřad do deseti let z přebytků fondu.

§ 80. věta první zní nyní takto:

Peněz tento tvoří zvláštní fond, jež spravuje pozemkový úřad účetnický i pokladničně odděleně od ostatních peněz státních.

§ 82. zní nyní takto:

Veškerá právní jednání potřebná na základě zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb. z. a n., a tohoto zákona k ocenění a převodu věcí, na něž se tento zákon vztahuje, jsou osvobozena od veškerých poplatků státních a veškerých dávek ostatních veřejných svazků. Listiny k těmto účelům vyhotovené jsou osvobozeny od veškerých poplatků, pokud se jich k jinému účelu nepoužije.

§ 83., č. 1. zní nyní takto:

1. Všechna podání, protokoly a jiná úřední vyhotovení v řízení podle tohoto zákona,

Článek II.

Zákon tento nabude působnosti dnem, kdy bude vyhlášen.

Provéstí jej náleží veškerým ministrům.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

Šrámek v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Černý v. r.

A. Novák v. r.,

též za ministra L. Nováka.

Staněk v. r.,

též za ministra Udržala.

Dr. Šrobár v. r.,

též za ministra Mičuru.

Tučný v. r.,

též za ministra Dra Vrbenského.

Dr. Dérer v. r.,

též za ministry Habrmana a Srbu.

221.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 7. srpna 1922,

jímž zvyšuje se míra úroková pro kapitalisování nároků ze smluv služebních a zaopatřovacích a pro úrokování náhrady za převzatý majetek činící pohledávku bývalého vlastníka majetku toho vůči státu (§§ 50 a 59 náhradového zákona) na čtyři ze sta.

Na základě §§ 50 a 59 zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 13. července 1922, č. 220 Sb. z. a n., se nařizuje:

Článek I.

Úroková míra pro kapitalisování nároků ze smluv služebních a zaopatřovacích (§ 50, odst. 1., zákona náhradového) a pro úrokování náhrady za převzatý majetek činící pohledávku bývalého vlastníka majetku toho vůči státu (§ 59, odst. 1., zákona náhradového) zvyšuje se na čtyři ze sta. Zvýšení míry úrokové týká se také úrokování pohledávek vzniklých vlastníkům vůči státu z důvodu převzetí zabraného majetku před působností tohoto nařízení.

Článek II.

Nařízení toto působí ode dne vyhlášení.

Provedou je všichni ministři.

Dr. Beneš v. r.

Šrámek v. r.,

též za ministra Dra Dolanského.

Černý v. r.

A. Novák v. r.

Dr. Mičura v. r.

L. Novák v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Srba v. r.,

též za ministry Dra Dére a Habrmana.

Tučný v. r.,

též za ministra Dra Vrbenského.

Staněk v. r.,

též za ministra Udržala.